

Tryeza e rrumbullakët e parlamentarëve dhe ekspertëve për çështje kushtetuese

20-22 Korrik, Shkup, ish-Republika Jugosllave e Maqedonisë

Tryeza e rrumbullakët e parlamentarëve dhe ekspertëve për çështje kushtetuese

20-22 Korrik, Shkup, ish-Republika Jugosllave e Maqedonisë

Parathënie	4-5
Përmbledhja ekzekutive	6-8
Vërejtjet hyrëse	9-11
Raportet e mbajtësve të procesverbalit	12-21
Lista e pjesëmarrësve	2
Prezentimet	23-72

Prishtinë, 2 shtator 2006

Megjithëse negociatat për zgjidhjen e statusit të Kosovës janë duke hyrë tani në fazat përfundimtare, procesi nuk do të kompletohet pa një tranzicion tërësor politik. Pavarësisht nga statusi i ardhshëm i Kosovës, çelës për këtë tranzicion janë aranzhimet e reja kushtetuese për zëvendësimin e Rezolutës 1244 të Këshillit të Sigurimit të KB-së. Kushtetuta e re do t'i përfshijë, gjithashtu, dispozitat e nevojshme për mbajtjen e zgjedhjeve lokale dhe qendrore që do t'i legjitimojnë plotësisht institucionet e formuara kohëve të fundit dhe përfaqësuesit e popullit të Kosovës.

Është një përpjekje e madhe dhe nuk është shumë herët të fillohet me diskutimin e çështjeve kushtetuese. Kosova ndodhet në një situatë specifike: disa çështje, duke përfshirë decentralizimin dhe mbrojtjen e minoriteteve do të zgjidhen në kuadër të bisedimeve për statusin e ardhshëm. Rrjedhimisht, rezultati i bisedimeve për statusin do t'i imponojë disa kufizime legjitime në lidhje me ushtrimin e kushtetues.

Megjithatë, procesi kushtetues nuk është i kufizuar me çështjet për të cilat është diskutuar në Vjenë. Kushtetuta do të krijojë institucione qeveritare, do të sigurojë ndarjen e kompetencave, do t'i definojë rolet dhe përgjegjësitë e niveleve të ndryshme të qeverisjes dhe të drejtat e popullit të tij. Prandaj edhe është i qenësishëm procesi i hartimit, shqyrtimit dhe zbatimit të Kushtetutës.

Çka është më e rëndësishme, një proces i suksesshëm duhet të jetë legjitim dhe të perceptohet si i tillë nga populli i Kosovës. Me qëllim të sigurimit të legjitimitetit, procesi duhet të jetë transparent – sipas parimeve demokratike - dhe gjithëpërfshirës - t'i arrijë të gjithë qytetarët e Kosovës pa marrë parasysh cilit grup i takojnë.

Fundi i një periudhe të gjatë të konfliktit dhe vuajtjes në Ballkan mund të arrihet vetëm nëpërmjet krijimit të një qeverisjeje të qëndrueshme demokratike, ku secili mund t'i njuhë të drejtat dhe përgjegjësitë e veta të caktuara me kushtetutë dhe plotësisht ta përkrahë promulgimin dhe zbatimin e saj. Institucionet nuk mund të funksionojnë pa përkrahjen e të gjithëve, ndërsa mekanizmat e mbrojtjes nuk mund të jenë të efektshëm nëse nuk pranohen nga të gjithë, posaçërisht në një shoqëri të ndarë në suaza etnike.

Këto janë parimet dhe qëllimet që na kanë motivuar kur e kemi organizuar Tryezën e Rrumbullakët të Parlamentarëve dhe Ekspertëve për Çështjet Kushtetuese në Shkup prej 22-22 korrik të vitit 2006. Ngjarja bashkoi ekspertët ndërkombëtarë nga Evropa dhe SHBA-të me ekspertët dhe politikanët e të gjitha komuniteteve nga Kosova.

Qëllimi i këtij publikimi është të informohet publiku i gjerë për rëndësinë e një Kushtetute, të bëhet përmbledhja e çështjeve dhe rekomandimeve kryesore që kanë të bëjnë me hartimin e një kushtetute dhe sigurimi i disa udhëzimeve konkrete për mënyrën e fillimit të procesit kushtetues.

Ambasadori Werner Wnendt
Kryesuesi i Misionit të OSBE-s në Kosovë